

առեւ, իսկ ներսի աղբիւրները ցամաքում են արագութեամբ: Կայուն չէ և ժողովրդի հոգեկան դրութիւնը, որ իրեն սպառնացող ահաւոր վտանգի դիմաց անկարող եղաւ բաւարար կամք և վճռականութիւն ցոյց տալ: Եւ այսպէս, երկիրն ապրում է ներքին ծանր տագնապ, որ աւելի ևս սաստկանում է արտաքին դժուարութիւնների պատճառով:

Ի՞նչի պէտք է ձգտի այսպիսի հանգամանքներում նոր կառավարութիւնը:

Վերջին տարիների ընթացքում անդրկովկասեան ժողովուրդներին հասած բոլոր աղէտների և դժբախտութիւնների պատճառը աշխարհի հզօրները վարած իմպերիալիստական քաղաքականութիւնն է, որի հետեւանքով անվերջ և արիւնահեղ կռիւների և աներածութիւնների թատերաբեմ է դարձել նաև Հայաստանը: Այդ քաղաքականութիւնը սպառել է Հայաստանի դեմոկրատիայի շինարարական եռանդը: Այսպիսի քաղաքականութեան հետեւանքներից մէկն է նաև վերջին պատերազմը իր բոլոր արհաւիրքներով: Ներկայ կառավարութեան առաջին և գլխաւոր նպատակն է լինելու հանել մեր երկիրը քաղաքական այս ջրապտոյտից և ազատել նրան օտար ուժերի քայքայիչ ազդեցութիւնից: Նա Հայաստանի պետական կառուցւածքը խարխուլու և բոլորանւիրելու է ելնելով ոչ թէ օտարների սին և վտանգաւոր ներշնչումներից, այլ Հայաստանի դեմոկրատիայի իրական կարողութիւնից և հարեան ժողովուրդների հետ խաղաղ համակեցութիւն ստեղծելու ցանկութիւնից:

Հայաստանի կառավարութիւնն ամուր օտք դնելով այս հողի վրա՝ յոյս ունի, որ վերջին մեր քաղաքական կեանքը վրդովող այս պատերազմը կը վերջանայ հաշտութեամբ և մեր հարեան տաճիկ ժողովրդի արդարացի իրաւունքներն նոյնքան արդարացի բաշխումով: Մեր գործունէութեան նշանաբանն է լինելու անկեղծ հաշտութիւն Տաճկաստանի հետ և համերաշխութիւն ու խաղաղ համակեցութիւն բոլոր հարեանների հետ:

Այսու հանդերձ, մենք դիտակցում ենք, որ հասարակական ներկայ կարգերում, տարաբախտաբար, իշխողը դեռ ոչ թէ արդարութիւնն է, այլ ոյժը: Եւ պետական ամէն մի կազմաւորում իր գոյութեան և արդար իրաւունքներն ապահովելու համար ստիպւած է ունենալ կազմակերպւած և ամուր ռազմական ոյժ: Ուստի և կառավարութեան գլխաւոր հոգսերից մէկը պիտի լինի երկրի ուժերի հաւաքումը և ժողովրդական կուռ բանակի կազմակերպումը: Այդ նպատակով մենք աշխատելու ենք առողջացնել զօրքի շարքերը և ուժեղացնել պետական գիտակցութիւնն և անձնագոհութեան զգացումը բանակի մէջ: Նոյն նպատակով մենք մտածում ենք ազատել բանակն անվարժ և յոգնած տարրերից՝ զօրացրումն կատարելով բարձր հասակի զինւորների, որով աւելի բնական ընթացքի մէջ կը մտնի թիկունքի կեանքը և դարկ կը տրւի երկրի տնտեսական զարգացմանը:

Դաւանելով «ամբողջ իշխանութիւնը աշխատաւոր ժողովրդին» սկզբունքը՝ ներքին կեանքում, կառավարութիւնն ուժգնօրէն պայքարելու է պետութեան հիմքերը փորող բոլոր ուժերի և երեւոյթների դէմ: Նա պէտք է աշխատի հաստատել երկրի ներսում ապրող բոլոր ցեղերի իրական հաւասարութիւն. Հայաստանը նրա սահմաններում ապրող բոլոր ժողովուրդների սեփականութիւնն է կազմում: Կառավարութիւնը պիտի ձգտէ առողջացնել վարչական և դատաստանական խանդարւած մեքենան, բարեկարգել հաղորդակցութեան միջոցները, կուռ ֆինանսական սուր տագնապի դէմ, կրճատել պետական ծախսերը և նպաստելով երկրի արդիւնաբերական ուժերի զարգացման՝ ուժեղացնել տեղական ինքնավարութիւնները և վերացնել ամէն տեսակի արտակարգ դրութիւն և երկիրը կառավարելու արտակարգ ձեւերը: